

Guía Docente			
Datos Identificativos			2019/20
Asignatura (*)	Xeografía física	Código	610G02006
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica
Idioma	Castelán		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Física e Ciencias da Terra		
Coordinación	Santos Fidalgo, Luisa	Correo electrónico	luisa.santos@udc.es
Profesorado	Lado Liñares, Marcos Sanjurjo Sanchez, Jorge Santos Fidalgo, Luisa	Correo electrónico	marcos.lado@udc.es jorge.sanjurjo.sanchez@udc.es luisa.santos@udc.es
Web			
Descripción xeral	Estudo xeral e global dos principais elementos da Xeografía da Natureza, das súas relacions internas e dos seus elementos significativos, introducindo o estudo do relevo, do clima, das augas, da biosfera e da paisaxe de modo integrado.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título
Desenvolvemento das capacidades de interpretación e síntese da información que suministra a bibliografía, os distintos tipos de cartografía e a fotointerpretación.		A6 B1 A22 B2 A23 B3 A30 B4 A32 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13

Traballar de forma autónoma con iniciativa, procura de bibliografía e datos en diversas fontes.	A6 A22 A23 A30 A32 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13
Adquisición dun desenvolvemento adecuado das capacidades de aplicación, análise e valoración dos coñecementos adquiridos no contexto práctico que o futuro exercicio profesional esixe.	A6 A22 A23 A30 A32 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13

Contidos	
Temas	Subtemas
I. INTRODUCIÓN	1. Xeografía Física: concepto, división e relación con outras ciencias 2. O sistema Terra e os seus subsistemas 3. A superficie terrestre. Topografía global
II. A ATMÓSFERA E O SISTEMA HIDROLÓXICO DA TERRA	4. Composición e estructura da atmosfera 5. A enerxía do sistema atmosférico 6. Ventos e circulación atmosférica 7. Interacción océano-atmosfera. Circulación oceánica 8. Humidade atmosférica e balance hídrico 9. Formas de precipitación, masas de aire e sistemas frontais 10. Zonación climática da Tierra 11. O cambio climático
III. A BIOSFERA	12. Clima, solo, flora e fauna 13. Formación do solo, propiedades e clasificación 14. Procesos bioxeográficos. Fitoxeografía e Zooxeografía
IV. A EVOLUCIÓN DO RELEVO E DA PAISAXE	15. Meteorización e movementos de masas 16. Sistemas fluvial e lacustre 17. Sistemas costeiros 18. Sistema cárstico 19. Sistema glaciar 20. Sistema desértico

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	B1 B3	28	70	98
Prácticas de laboratorio	A30	10	5	15
Traballos tutelados	A6 A22 A23 B2 B4 B5 B6 B7 B9 B10 B11 B12 B13	8	16	24
Saídas de campo	A32	5	5	10
Proba obxectiva	B8	2	0	2
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Trátase de asimilar uns contidos teóricos básicos a partir das clases maxistras.
Prácticas de laboratorio	As prácticas representan un complemento indispensable ás leccións teóricas. Nelas abordarase a aprendizaxe dos métodos e técnicas más comuns para o tratamiento da información xeográfica. O obxectivo será que o alumno desenvolva as capacidades de interpretación, síntese e análise da información que suministra a bibliografía, a cartografía, e a fotoxeoloxía, grazas ó coñecemento global da materia e da súa aplicabilidade. Ademais preténdese que o alumno adquira nocións básicas acerca da utilización da información xeográfica e da súa análise espacial empleando ferramentas informáticas (Sistemas de Información Xeográfica).
Traballos tutelados	Estes consistirán na elaboración de temas ou traballos individuais ou en grupos, propostos polo profesor, sobre diversos aspectos da materia. Requírese: búsqueda e manexo da información, esquematización das ideas principais, división do trabalho, discusión en grupo e exposición dos contidos na clase. Asimesmo os alumnos poderán participar voluntariamente nunha actividade de Aprendizaxe-Servizo (ApS). Os resultados das actividades expostas anteriormente serán avaliados. O profesor asesorará permanentemente o desenvolvemento das diferentes actividades da aprendizaxe.
Saídas de campo	Complemento do resto das actividades.
Proba obxectiva	Cuestionarios eliminatorios dos contidos teóricos da asignatura, consistentes en preguntas curtas ou de tipo test e comentarios e identificación de diagramas ou fotografías.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada que se describe en relación a estas metodoloxías concíbese como momentos do traballo presencial para o alumnado co profesor, polo que implican unha participación obligatoria para o alumnado. A forma e o momento en que se desenvolverá indicarase en relación a cada actividade ao longo do curso según o plan de traballo da materia.
Traballos tutelados	
Saídas de campo	A vía non presencial para a atención personalizada realizarase mediante correo electrónico, plataforma virtual ou medios semellantes. Os estudiantes co recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia tamén poderán entregar o traballo aos docentes e disporán da mesma estrutura de tempos e esquema para recibir atención personalizada dos profesores, tanto pola vía presencial como a non presencial.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación

Prácticas de laboratorio	A30	Avaluación continua.	20
Traballos tutelados	A6 A22 A23 B2 B4 B5 B6 B7 B9 B10 B11 B12 B13	Traballos elaborados polos alumnos e presentación dos mesmos.	30
Proba obxectiva	B8	Cuestionarios eliminatorios dos contidos teóricos da asignatura.	50

Observacións avaliación

A asistencia ás clases prácticas de gabinete (incluíndo a entrega dos exercicios solicitados) e a elaboración dos traballos de seminario son condicións necesarias para ser avaliado. A participación nas prácticas e realización do trabalho suporá o 50% da cualificación final (prácticas: 20% e trabalho: 30%). Os exames dos contidos teóricos representan o 50% da mesma. Para superar a materia, a teoría ten que estar aprobada (5 sobre 10 en cada proba). Adicionalmente valorarase a presentación dos seminarios, así como a participación activa neles, asistencia e participación nas tutorías, saída campo, visita AEMET, etc., puidendo aumentar ata un punto o valor da cualificación final. Os alumnos que non superen o exame eliminatorio serán avaliados nos exames oficiais das convocatorias de Xuño e Xullo. Nestas convocatorias avaliarase do mesmo xeito (porcentaxes), mediante exame dos contidos teóricos e prácticos e entrega dos traballos de seminario. En todas elas, manterase a cualificación dos traballos realizados, aínda que se poderá presentar outro que supere a cualificación obtida previamente. Para obter a cualificación de NON PRESENTADO, os alumnos non poderán participar en máis dun 40% das actividades availables programadas.

Todas as observacións previas son aplicables aos estudiantes a tempo parcial. Casos excepcionais: no caso de que o estudiante, por razóns debidamente xustificadas, non puidera realizar todas as probas de avaliacion continua, o Profesor/es adoptará/n as medidas que considere/n oportunas a tal efecto. Para a concesión das Matrículas de Honra priorizarse aos alumnos de primeira oportunidade.

Fontes de información

Bibliografía básica	De Blij, H.J., Muller, P.O. y Williams, R.S. 2004. Physical Geography. The global environment. Oxford University Press, Oxford.López Bermúdez, F., Rubio Recio, J.M. y Cuadrat, J.M. 1992. Geografía Física. Cátedra, Madrid.Strahler, A.N. y Strahler, A.H. 1994. Geografía Física. Omega, Barcelona.
Bibliografía complementaria	Briggs, D. y Smithson, P. 1992. Fundamentals of Physical Geography. Routledge, London.Gabler, R.E., Sager, R.J., Wise, D.L. y Petersen, J.F. 1999. Essentials of Physical Geography. Thomson Learning, London.Strahler, A.N. y Strahler, A.H. 2002. Physical Geography: science and systems of the human environment. John Wiley and Sons, New York.Hamblin, W.K. y Christiansen, E.H. 2001. Earth's Dynamic Systems. Prentice Hall, London.Skinner, B. J. & Porter, S. C. 1995. The Dynamic Earth. An Introduction to Physical Geology. John Wiley and Sons, New York.Briggs, D. y Smithson, P. 1992. Fundamentals of Physical Geography. Routledge, London.Gabler, R.E., Sager, R.J., Wise, D.L. y Petersen, J.F. 1999. Essentials of Physical Geography. Thomson Learning, London.Strahler, A.N. y Strahler, A.H. 2002. Physical Geography: science and systems of the human environment. John Wiley and Sons, New York.Hamblin, W.K. y Christiansen, E.H. 2001. Earth's Dynamic Systems. Prentice Hall, London.Skinner, B. J. & Porter, S. C. 1995. The Dynamic Earth. An Introduction to Physical Geology. John Wiley and Sons, New York.

Recomendacións	
Materias que se recomenda ter cursado previamente	
Xeoloxía/610G02004	
	Materias que se recomenda cursar simultaneamente
	Materias que continúan o temario
Ecoloxía I: Individuos e ecosistemas/610G02039	
Ecoloxía II: Poboacions e comunidades/610G02040	
Edafoloxía/610G02045	
Observacións	
Recoméndase ter superada a materia do primeiro cuatrimestre ?Xeoloxía?. Recoméndase a asistencia e participación nas clases teóricas. Recoméndase o coñecemento do idioma inglés cun nivel de comprensión de lectura medio. Requírese saber redactar, sintetizar e presentar ordenadamente un traballo, así como a aplicación a un nivel de usuario de ferramentas informáticas (uso de Internet, procesador de textos, presentacións, etc.).	

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías